

ODLUKA EPISKOPATA ZAIRA O SLAVLJENJU GOSPODINOVA POROĐENJA

Odlukom vlasti Republike Zair dan 25. prosinca, u koji kršćani slave Gospodinovo Porođenje, ubrojen je u nesvećane dane, oduzevši mu njegovo blagdansko obilježje.

Biskupi iste Republike dali su svojim vjernicima (oko 9,000.000) prikladne upute kako bi mogli, iako su prilike promijenjene, dostojno proslaviti blagdan Gospodinova Porođenja zajedno s kršćanskom braćom razasutom po čitavom svijetu.

Donosimo dekret Biskupske konferencije Zaira koji je izdan 24. listopada 1974.

Dan 25. prosinca, kako je poznato, nije više dan koji se zakonski svetkuje u Zairu.

U povodu toga episkopat je Zaira dao slijedeće odredbe:

- a) Blagdan Gospodinova Porođenja svetkovat će se 25. prosinca u katoličkoj Crkvi Zaira.
- b) Kao i u prošlosti, 24. prosinca moći će se celebrirati večernja sv. misa, zvana ponoćka, u sat koji se bude smatrao prikladnim za kršćansku zajednicu.
- c) Na sam dan 25. prosinca, neka se bogoslužje organizira prema mjesnim prilikama:
 - bilo izjutra u običajne satove misâ kroz sedmicu,
 - bilo poslije podne,
 - bilo navečer.
- d) Vjernici su oslobođeni obveze da se uzdrže od »teških« poslova. Ipak se potiču da, kao naknadu, osobno nađu prikladna sredstva kojim će posvetiti taj dan.

Po nalogu Biskupske konferencije Zaira

+ Mons. Lesambo Ndamwize
Predsjednik Biskupske
konferencije Zaira

»Notitiae« 101 (1975) 19.

NOVI NAČIN KRIŽNOG PUTA

Očekivalo se da se Kongregacija za bogoštovlje neće baviti reformom onih liturgijskih knjiga koje to nisu u strogom smislu riječi. Međutim, prefekt te Kongregacije, J. R. Knox, službeno je saopćio da se priprema reforma i tzv. *Knjige molitava* koja će sadržavati razne po-

božne vježbe (vidi SB, br. 1/1975., str. 56). U kojem će se smislu nastojati preurediti i obogatiti te pobožne vježbe za cijelu Crkvu, možemo vidjeti na »Križnom putu« kako ga preporučuje jedan, više-manje, službeni priručnik. Papinski je Središnji odbor za Svetu godinu izdao opširan »Libro del pellegrino« koji pri kraju ima dvije sheme Križnog puta. Izdane su i u posebnom sveščiću u najpoznatijim jezicima svijeta, uz latinski. Prva je shema kao i dosadašnja, tradicionalna, ali samo s biblijskim i liturgijskim tekstovima. Druga je shema posve nova. I tu su tekstovi uzeti iz Biblije i liturgije, ali se raspored »postaja« ne poklapa s dosadašnjima. Evo tih novih postaja:

- I. Pashalna večera,
- II. Molitva u maslinskom vrtu,
- III. Vojnici uhvatiše Isusa,
- IV. Isus pred Velikim vijećem,
- V. Petar zatajio Isusa,
- VI. Isus pred Pilatom,
- VII. Isus bičevan i okrunjen trnjem,
- VIII. Isus osuđen na smrt,
- IX. Šimun Cirenac i jeruzalemske žene,
- X. Isus pribijen na križ,
- XI. Isusove riječi na križu,
- XII. Isusovo srce probodeno kopljem,
- XIII. Isusov ukop,
- XIV. Isus uskrsnuo od mrtvih.

POZIV NA POMIRENJE

Gérard Soulages, francuski angažirani laik, objavio je u glasilu katoličke akcije FRANCE CATHOLIQUE, br. 1427, od 19. IV. 1974., str. 14—15, pismo kršćanima (Lettre aux chrétiens). To je u stvari poziv na pomirenje kršćana, razdijeljenih — prema njegovu mišljenju — na konzervativce i progresiste. Njegovo je pismo dokaz kako i laici bolno osjećaju podvojenost na teološkom području i dokaz njihove želje da se ta podvojenost dokonča u ovoj Svetoj godini, godini pomirenja. Istu želju izrazio je i papa Pavao VI. u svom pobudnom pismu »Paterna cum benavolentia«, od 8. XII. 1974. Ovdje donosimo glavne misli iz navedenog pisma G. Soulages-a koje je priredio S. Bošnjak. — Nap. ur.

Ono što me najviše uznemiruje i zabrinjava u Crkvi jest podjela kršćana na »integriste« i »progresiste« koji se protive jedni drugima, a ponekad se i mrze. Krist nas je opomenuo da će propasti svako kraljevstvo koje je u sebi podijeljeno. Kršćanska nas vjera poziva na jedinstvo

pozivajući nas na ljubav. Ako među kršćanima nema više ljubavi, znak je da je vjera ranjena. Ako kršćani svijetu više ne daju svjedočanstvo jedinstva i ljubavi, znak je da se nešto promijenilo i pokvarilo u duši onih koji vjeruju. Tu je onda nevjera, koja na nas vreba, ili sektaštvo i izdaja. Radi toga usuđujem se upraviti ovaj poziv na svoju braću kršćane!

1. Poziv upućen tradicionalnim kršćanima

Neću se poslužiti terminom »integrist«, jer taj termin nimalo ne odgovara točnosti kad se napusti područje teologije, i jer nema pravog kršćanina osim potpunog i vjernog. Još više, vjerni kršćanin je nužno »integracionist«, jer on mora biti središte susreta i kršćanskog izmirenja. Mora biti središte integracije istinâ i bogatstva kojih je temelj u Bogu. U ovom času tradicionalni su kršćani ranjeni u dubini svog bića ubrzanim promjenama koje ih zbunjuju, a ponekad ih ispunjuju užasom. Stoga se oni pitaju: kamo sve to vodi? Dobro razumijem njihovu privrženost prijašnjem bogoslužju, starom 1600 godina. Više osoba mi je priznalo kako oni u časovima velikog neraspoloženja uzimaju stari Misal da zapjevaju »Veni Creator«, »Pange lingua«, »Salve Regina« ...

Ipak se tradicionalni kršćani trebaju povezati s novim bogoslužjem, koje je potvrdio papa i biskupi prihvatili. Razlog je jednostavan: treba ostati u zajednici s papom i s biskupima. Pokoravanje je uvijek teško, ali je potrebno. Sigurno, imamo pravo odbiti svaku vrstu liturgije koja bi bila ekstravagantna, koja nije vjerna liturgijskim propisima proglašenim od pape, koja bi zabranjivala ono što dozvoljavaju propisi obnovljene liturgije. Slušajući papu i biskupe, sačuvat ćemo živu prošlost!

Reći ću nešto i o svećenicima. Moramo nastojati razumjeti naše svećenike. Ne smijemo ih prebrzo suditi, jer ćemo sami biti suđeni onako kako druge sudimo. Naši su svećenici u većini plemenitiji od nas. Zar nije junaštvo njihov dragovoljni izbor da cijeli svoj život provode bez obitelji? Zar većina od njih ne provodi život u siromaštvu? Poznam svećenike koji su na zadnjem položaju, koji žive skromnije od cestara ili željezničkog stražara. Među siromašnim svećenicima poznam ljude velike inteligencije i široke kulture. Naši svećenici trpe, jer se kršćanska poruka ne širi kako su se oni nadali. Njihov je život križ. Ali to mora vrijediti i za nas laike. Mnogo smo primili od svećenika pa moramo od toga nešto i dati.

2. Poziv upućen kršćanima progresistima

Razumijem ljubav progresista prema pravdi. Mnogo proročkih tekstova iz SZ tjera nas na borbu da se stvori na zemlji kraljevstvo pravde. Ljudi će biti suđeni prema tome kako smo postupali s drugima (usp. Mt 25, 31—46).

Ipak se ne smijemo varati, jer smo u napasti da poželimo ovdje na zemlji ostvariti apsolutnu pravdu. Tim bismo tražili ono što je nemoguće, jer je na zemlji moguće ostvariti samo relativnu pravdu. Stoga je potrebno razlikovati apsolutnu pravdu, ostvarivu samo u kraljevstvu nebeskom, od relativne pravde, koja je ostvariva ovdje na zemlji. Ne želim reći da se zemaljska pravda prepusti nepravdi, nego da se ljudske stvari prosuđuju pravim mjerama. Jasno je da se trebamo boriti za što veću pravednost među ljudima ali moramo biti svjesni svojih granica i ne smijemo naše pojedinačne ljudske izbore pretvoriti u idole i u apsolutno. Promatrajmo Evanđelje! Juda je izdao Krista, jer je sanjao o vremenskom mesijanizmu. Vremenski mesijanizam vodi do rata i do revolucije te zatvara kraljevstvo nebesko. Krist je stoga odbio Petra kad ga je ovaj pokušao nagovoriti na vremenski mesijanizam.

Tražite kraljevstvo nebesko i njegovu pravdu! Ostalo će vam se sve dodati. Taj Kristov zahtjev traži život prema evanđeoskim blaženstvima. Životom prema evanđeoskim blaženstvima ostvaruje se Božja pravda među ljudima, uvodi se ljubav i mir na ovu zemlju. Ako nema života prema evanđeoskim blaženstvima, dolazi do sukoba među ljudima, do borbe između naroda i klasa. Pravda pak koja se temelji na tiraniji, nije kršćanska, evanđeoska. Na zahtjeve evanđeoske pravde podsjećaju riječi poganina Gandhia, koje je upravljao svojim prijateljima: »Ne bojim se nikoga na zemlji. Jedino se bojim Boga. Zle želje nemam bilo protiv koga. Neću podleći nepravdi odakle god ona dolazila. Pobijedit ću zabludu istinom i protiveći se zlu neću se uklanjati nikakvoj patnji!« Gandhijevim riječima mogao bih dodati još samo ovo: moram se bojati ne samo Boga nego i samoga sebe. Zato moram biti vrlo ponizan.

3. Poziv na jedinstvo kršćana

Naše nastojanje oko napretka čovječanstva potrebno je i Bog ga traži, kako bi se na kraju vremena dovršilo u Bogu sve stvaranje. No, čovjek može biti u službi ne samo Boga, nego i Božjeg neprijatelja — Sotone. Čovjek može činiti ne samo dobro, nego i zlo. Kad se čovjek jednom prepusti zlu, pada sve dublje i dublje: jedno zlo rađa drugo, jedna lukavština rađa drugu, jedan grijeh rađa drugi. Čovjek odan zlu i pripušten samom sebi propada pod teretom vlastitih grijeha. Ipak je zlo na svijetu pobijeđeno tajnom Kristova križa i svaki čovjek može pobijediti zlo upravo i jedino tom tajnom Kristova križa. Razmišljanje o Križu daje nam smisao vlastitih iskušenja. Uči nas da postanemo strpljivi, ponizni, blagi, pravedni. Uči nas da moramo drugima uvijek oprostiti zlo koje su nam učinili. Kristova nevinost djeluje da se svuda pojave novi izvori nevinosti i da Božja ljubav malo pomalo isuši zlo!

Na kraju moram reći da najteži oblik sadašnje krize Crkve dolazi od podijeljenosti kršćana. Tradicionalisti i progresisti protive se jedni drugima, katkada do mržnje. Haljina je Kristova poderana. Tradicionalni

kršćani imaju za sebe dogmu i oporost vjere, a progresisti su izabrali službu ljudima i neku vrstu ljubavi. Međutim, ljubav bez oporosti vjere obična je ljudska solidarnost. Slovo dogme pak bez povezanosti s istinskom ljubavlju, obični je farizeizam!

Kršćanska vjera mora nas uvijek oblikovati da tražimo bitno: »Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem, svom dušom i svom snagom, a bližnjega kao samog sebe«. Vjera traži jedinstvo kršćana, jer ona je u sebi samoj izmjena primljenih darova i temelj je ljubavi. Udaljivanjem od toga stvaraju se protivni tabori, protivne Crkve, dolaze hereze. Kršćanska vjera ujedinjuje i obližira nas da primamo od Pavla, Jakova, Ivana . . . Kršćani ovog vremena moraju dijeliti svoja bogatstva. Neka tradicionalisti nauče primiti od progresista smisao za pravdu i brigu za ljude ovog vremena, a progresisti neka nauče od tradicionalista opori smisao obraćenja kraljevstvu koje nije od ovoga svijeta. Gospodine, skupi svoju Crkvu od svih naroda, gradova i sela, iz najudaljenijih krajeva svijeta. Ispuni je svetošću. Daj da bude jedna i sveta u tvojoj ljubavi!

EUHARISTIJSKE PROCESIJE

Pitanje: Da li je dozvoljeno obavljati procesiju s Presvetim Sakramentom unutar crkve?

Odgovor: Nije dozvoljeno.

U nekim je mjestima bio običaj da se ponekad održi procesija unutar crkve. Obred »Sveta pričest i štovanje euharistijskog otajstva izvan mise« o tome izričito ne govori. Ali on, kad govori o procesiji s Presvetim Sakramentom, podrazumijeva samo one procesije koje se obavljaju »po ulicama« (br. 101), »iz jedne crkve u drugu« (br. 107), s »urešenim trgovima i ulicama« (br. 104). Procesije unutar crkve nisu prave »procesije«. Ne može se navadati kao dokaz večernja misa na Veliki četvrtak. Poslije te mise nije procesija, nego samo svečani prijenos Presvetog Sakramenta na mjesto pohrane.

Naprotiv, gore spomenuti Obred, koji vruće preporuča procesiju na blagdan Tijela i Krvi Kristove, jasno veli: »Gdje nije moguće održati Tjelovsku procesiju, dolikuje da se održi neko drugo javno slavlje, bilo za čitav grad bilo za njegove glavne četvrti, u stolnoj crkvi ili na drugim zgodnijim mjestima« (br. 102). To može biti ili slavljenjem sv. mise ili klanjanjem Presvetom Sakramentu čitajući za vrijeme razmatranja Sv. pismo, pjevajući pjesme, držeći homiliju.

»Notitiae« 102 (1975) 64.